

DELAVSKA POLITIKA

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTHIH IN SOBOTAH

Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno Din 10.—, v inozemstvu mesečno Din 15.—, — Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5. poštni predal 22. telefon 2326. Čekovni račun št. 14335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopis se ne vračajo. — Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Mali oglasi trgov. značaja vsaka beseda Din 1.—, mali oglasi, ki služijo v socialne namene delavstvu in nameščencem, vsaka beseda Din 0.50

Štev. 11 • Maribor, sobota, dne 27. januarja 1940 • Leto XV

V čem je moč delavstva

Delavsko gibanje, tako politično kakor strokovno, je življenjski organizem, ki je povezan med seboj po svojih interesih in svoji ideologiji. Interesi delavstva so razredni. Vsak delavec to čuti, čeprav se tega popolnoma ne zaveda. Če ga vprašamo, kako in kaj, pravi, da slabo plačajo, drugi zopet, da ne more dobiti dela. Slabo plačani in oni, ki ne dobi dela, spadata v en razred, ker drugi razred ne išče dela, ampak ga le daje in plačuje. S tem nočemo reči, da se vsi drugi valjajo v milijonih, zakaj, ... imajo tudi drugi križe in težave, ali razlika je in ta je merodajna za vse one, ki spadajo v delavski razred.

Ideologija, sad vede socializma, je navodilo, kako naj si organizirani delavec izboljša sproti in končno svoj položaj. Ta nauk je tudi duhovna vez gibanja delavskega razreda, kri in življenjski sok delavskih organizacij.

Posamezni človek je tudi življenjski organizem. Dela, misli, razmišlja in se trudi, kako bi bolje živel. Ta se zanaša na svojo moč in spretnost, oni misli na klečeplazstvo, tretji se proda duhovno svojemu — dobrotniku. Tako so delavci razkosani v ponosne, hlapce in mevže, čeprav imajo vsi enake življenjske interese in so vsi v položaju ... razreda. Svoje položaja ne razumejo prav in ne vedo, kako je treba delati, da bodo v stanu sami braniti svoje koristi z uspehom.

Posameznik je često v dvomih. Če pa zbere svoje misli, preudari vse, mu rase tudi samozavest in pogum. — Zbral je svoje duhovne sile in njegova zdrava sila služi potem namenom, ki ga je spoznal za pravega. Vse, duhovne in fizične sile zbere okoli svojih nalog. O takem človeku lahko rečemo, da je zdrav in sposoben, da vrši svojo življenjsko nalogo.

Prav tako je z organizacijami. Organizacija je eno telo, v katerem morajo sodelovati vsi deli skladno in sporazumno kakor pri posamezniku. Ne sme odreči roka, prst, glava, noga, ampak vsi deli morajo »dobrohotno« sodelovati ter se med seboj kot deli enega organizma podpirati. Kako bedasto bi bilo, če bi človek odklanjal sodelovanje roke ali celo misli? Tudi v mislih in načrtih mora biti strpljivo sodelovanje, ki se v organizaciji rešuje prijateljsko v sodružnih medsebojnih pojasnilih, da ne trpi celota zaradi trenja različnih mnenj, ampak da se najde v sodružni diskuziji najboljša pot sporazumevanja in enotnosti glede načelnih in taktičnih nazorov.

Tako duhovno sodelovanje v organizaciji in med organizacijami krepi delavsko gibanje načelno in taktično ter veča medsebojno zaupanje in spoštovanje, ki je ena najjačih opor delavskega gibanja.

Moč delavskih organizacij je v tem in če imajo te lepe čednosti, so zdrave in močne.

Koliko več so zaslužili delavci v decembru v Sloveniji.

Povprečna delavska mezda v mesecu decembru 1939 je znašala din 25.17, t. i. za 9 para manj kot v novembru in za celih 15 para več kot v decembru 1938.

To je torej tisti veliki draginjski povisek, ki ga je dobilo delavstvo v Sloveniji do konca l. 1939.

Primerjamo porast življenjskim potrebščinam in ta povisek mezd, ...

Boj za petrolej lahko vname Balkan

Okrog Romunije se položaj nevarno zapleta. Gre se za romunski petrolej. Petrolej rabi Nemčija. — Petrolejske družbe pa so v rokah Angležev in Francozov. Nemčija pritiska na romunsko vlado in zahteva, da ji omogoči čim večji nakup petroleja. Petrolejske družbe se branijo in hočejo raje prodajati petrolej Angliji in Franciji. Ti dve državi sta pripravljene pokupiti ves romunski petrolej, če ne radi drugega pa zato, da bi ga ne dobila Nemčija. V to svrhu tudi s svoje strani skušata vplivati na romunsko vlado. Romunska vlada pa prihaja v čezdalje težji položaj. Ako ugodni Nemcem, se bo zamerila Angležem in Francozom. Ako ugodni tem, bo prišla navzkriž z Nemčijo. Ako bi prišla navzkriž z Nemčijo, ni izključeno, da bi Nemčija skušala s silo priti do romunskega petroleja, ker brez petroleja pač

ne more biti, ako noče, da ji lepega dne obstanejo letala.

Širijo se vesti, da bo romunska vlada sama prevzela vso produkcijo petroleja in ga potem razprodajala.

Vekakor, položaj postaja kočljiv in romunski petrolej je tako gorljiva snov, da lahko vname Balkan.

Nevtralne države, ki imajo vse to kar vojskujočim se državam primanjkuje,

Zadnje dni so se razširile vesti, da so se nemške čete pojavile v od Rusov zasedeni Galiciji. V zvezi s tem se je trdilo, da je moskovska vlada sklenila odstopiti del Galicije s petrolejskimi vrelci Nemčiji in ji obenem omogočiti skupno mejo z Romunijo.

Te vesti zanikajo v Berlinu in v Mo-

prihajajo v vedno težavnejši položaj. — Pri tem imajo samo dvojno izbiro: ali da vse dajo, kar se od njih zahteva in celo več kot bi mogle dati z ozirom na lastne potrebe, ali pa morajo računati, da bo zamera rodila spopad. Izgledi za nevtalce niso prav nič rožnati. Spomlad prinaša resne skrbi vsem miro-ljubnim narodom.

Nemčija bo lahko direktno prevažala petrolej in ostalo blago iz Romunije čez rusko ozemlje

skvi, pač pa priznavajo, da je Sovjetska Rusija dovolila Nemčiji prošt železniški promet preko Lvova v Romunijo, odkoder dobiva Nemčija petrolej in živež. Ves promet med Romunijo in Nemčijo bodo oskrbovali militarizirani nemški železničarji, ki bodo prevzemali romunske vlake na ruski meji.

Dr. Maček je dal te dni izjavo za tisk, v kateri pravi, da se pogajanja za sporazum niso vodila med njim in JRZ, ampak z drugimi činitelji in predsednikom vlade Dragišo Cvetkovičem. Isto je izjavil tudi ministrski predsednik Cvetković, ki je dejal, da je vprašanje državne ureditve važno državno vprašanje in ni bilo nikoli predmet strankarskih razgovorov. JRZ sploh ni sodelovala pri pogajanjih, ampak je potem sporazum samo odobrila.

Pogajanja za sporazum se niso vodila med Mačkom in JRZ

Dr. Maček je tudi dejal, da bo izposloval čim prejšnjo odobritev volilnega zakona v vladi. Razpis volitev pa, da ne zavisi od njega.

Naš torpedni rušilec „Ljubljana“ se je razbil ob čereh

pri uvozu v šibeniško luko

Dne 24. januarja ob 17.20 je skupina rušilcev »Beograd«, »Ljubljana« in »Zagreb« plula v silnem viharju po strahovito razburkanem morju skozi preliv Sv. Ane v šibeniško pristanišče.

Nenadoma so se ogromni valovi zgrnili čez krov rušilca »Ljubljana« in ga vrgli ob obrežne čeri. Rušilec je pri tem dobil 20 m široko luknjo v trebuhu, skozi katero je vdrla voda v notranjost. Poveljnik broda, kapetan Ahlin, je skušal priti z ladjo do Sipada in tamkaj nasesti na plitvino. Ta manever pa se mu ni več posrečil, ker so obstali motorji. Na mestu, kjer se je potapljala vojna ladja so se zbrale še ostale vojne ladje in vlačilci. Toda ladji ni bilo mogoče več pomoči. Poldrugo uro po nezgodi se je potopila. Z njo se je potopil tudi strojni inženjer Griesbach. Rušilca bodo menda lahko dvignili, ker leži samo 16 metrov globoko.

Tri leta večnega prijateljstva z Bolgarijo. Dne 24. februarja je poteklo tri leta, odkar je bil (l. 1937) podpisan pakt o večnem prijateljstvu med našo državo in Bolgarijo. Naša država pa je tudi članica držav balkanskega sporazuma, kateremu pa Bolgarija ne pripada.

Kaj je z Litvinom? Listi razširjajo vest, da je Litvinov padel v nemilost, ker je nasprotnik vojne akcije proti Finski. Ali je vest resnična, zaenkrat ni mogoče ugotoviti.

Anglija in Italija se pogajata?

Radi kolonij.

Na seji angleške spodnje zbornice v sredo so prvič govorili, da se Anglija in Italija pogajata glede odstopa nekaterih angleških kolonij v Afriki Italiji. Chamberlain je izjavil, da se vrše z Italijo pogajanja po pogodbi iz l. 1938. —

Obe vladi se tudi obveščata in posvetujeta o vprašanjih, ki se tičejo pomorstva in letalstva. Upati je, da bodo pogajanja do konca meseca uspela in se sklene odstop gotovih afriških kolonij Italiji.

Srditi boji na Karelijski ožini

in severno od Ladoškega jezera.

Vesti iz Finske javljajo, da ruske čete srdito napadajo Mannerheimovo utrdbeno linijo, vendar doslej brez uspeha.

Zelo hudi boji divjajo tudi severno od Ladoškega jezera, kjer poskušajo Rusi prodor, da bi prišli za hrbet Fincem ob Mannerheimovi liniji. Na tem področju se vrši naskok za naskokom in se zdi, da so Rusi poslali v boj vse svoje rezerve, hotoč na vsak način prebiti finske postojanke. Tudi tu so boji še vedno

neodločeni.

Finci se ne bodo mogli dolgo držati

ako ne dobe skoro dovolj pomoči v letalih. Najmanj, kar potrebujejo, je 200 do 300 lovskih letal, je izjavil finski zunanji minister, socialni demokrat Tanner te dni v svojem nagovoru po radiu. Kakor znano, je s. Tanner ob priliki ruske revolucije l. 1905 rešil življenje Stalinu.

Na zapadu nič novega

Z zapadne fronte ne javljajo nobenih posebnih vojnih dogodkov. Francosko armadno poveljstvo trdi, da je bil dne 25. januarja najbolj miren dan.

Italijanski listi razmotrivajo o položaju na zapadnem bojišču in pravijo, da je Nemčiji najbrž žal, ker je skoro vse kredite za oboroževanje žrtvovala za suhozemno armado, namesto za mornarico, ki bi ji v sedanjih vojni mnogo bolj služila, kot pa suhozemna vojska, katera je obsojena takorekoč v brezdelje. Vojna se bo odločila na morju in tu je Nemčija le slabo pripravljena.

V nemško vojno luko Wilhelmshaven se je vrnila nemška križarka »Deutschland«, ki je skupno z »Graf Spee« kri-

žarila po južnem Atlantiku. Odkar je »Graf Spee« tako tragično končal, so bili v Nemčiji v skrbeh radi križarke »Deutschland«, ki je lahko manevrirala samo v kombinaciji s križarko »Graf Spee«. Po velikih ovinkih je križarka sedaj prišla nazaj v Nemčijo.

Nemško ofenzivo pričakujejo Francozi

Ofenzivo na Verdun so Nemci 1916 pričeli dne 21. februarja. V nevihti, ki se zbira sedaj ob nemško-francoski meji, pa pričakujejo Francozi nemško ofenzivo koncem februarja, ki bo večjega obsega in strašna.

Angleži in Američani ter Japonci

Japonci so silno razburjeni, ker so Angleži ustavili njihovo potniško ladjo »Asuma Maru«, na kateri je bilo 12 nemških mornarjev z ladje »Columbus«, ki so se vračali v Nemčijo, in jih proglasili za ujetnike.

Trgovinska pogodba med Japonsko in Zedinjenimi državami je potekla dne 26. januarja. V Washingtonu izjavlja-

jo, da se zaenkrat v trgovini med njimi in Japonsko ne bo še ničesar spremenilo. Očividno hočejo počakati, kako se bo Japonska obnašala. Ako bo hotela po potih, ki niso pogodu Zedinjenim državam, bo trgovina, sedaj ko ni več pogodbe, na mah ukinjena. Kaj pa to pomeni, se zavedajo Japonci zelo dobro.

Volitev še ne bo?

Dne 24. januarja je zasedal glavni odbor JRZ, ki je o svojih posvetovanjih objavil to-le:

S politiko sporazuma se je dvignil ugled in prestiž Jugoslavije, ker se je ustvarilo prepričanje, da je ves narod enoten in soglasen. JRZ je prepričana, da se bo v banovini Hrvatski varovala enakopravnost Srbov in Slovencev s Hrvati. JRZ bo nadaljevala svoje delo za demokratizacijo političnih, socialnih in gospodarskih vprašanj, odklanjala pa vsako zlorabo demokratičnih svoboščin po prevratnih elementih in anarhijo. — Načrt volilnega zakona o volitvah v narodno skupščino še ni dokončno sestavljen, ampak bo še spremenjen. Stranka želi, da se čim prej izvedejo volitve in

vzpostavi normalno politično življenje, ako bodo le dopuščale splošne politične razmere. Smatra pa, da se pred kakršnikoli volitvami mora izvršiti organizacija in preureditev vseh delov države in državne skupnosti po načelih narodnega sporazuma in v zadovoljstvo vseh.

JRZ je opozorila Hrvatce, da naj izvajajo načelo enakopravnosti. Povedala je, da je za demokratizacijo v političnih in gospodarskih ter socialnih vprašanjih, da je treba izvršiti organizacijo in preureditev vseh delov države in državne skupnosti po načelih narodnega sporazuma in v zadovoljstvo vseh.

JRZ je opozorila Hrvatce, da naj izvajajo načelo enakopravnosti. Povedala je, da je za demokratizacijo v političnih in gospodarskih ter socialnih vprašanjih, da je treba izvršiti organizacijo in preureditev vseh delov države in državne skupnosti po načelih narodnega sporazuma in v zadovoljstvo vseh.

K volitvam obratnih zaupnikov

Priloga

Volitve obratnih zaupnikov se letos vrše avtomatično v zakonitem roku, da si so se vršile zadnje šele pred dobrim pol letom.

ZZD, ki upravlja sedaj delavsko zbornico, je predlagala odgoditev volitev obratnih zaupnikov, češ, da je z ozirom na notranji in zunanji politični položaj neprimerno razburjati strasti in netiti medsebojno sovraštvo.

Ki tej argumentaciji bi pripomnili, da volitve obratnih zaupnikov ne morejo vzbujati nobenih strasti in tudi ne vplivati na notranji in zunanji politični položaj, ker so čisto delavsko zaščitnega zakonitega značaja.

Banska uprava volitev v splošnem ni odgodila ter bo izvoljene zaupnike, v kolikor so bile volitve pravočasno izvedene, sprejela na znanje. Sedanji poziv, da se volitve odgode in objava, da se bodo mandati obratnih zaupnikov, ki so bili lani izvoljeni, podaljšali, lahko velja samo za tam, kjer ni bilo mogoče izvesti novih volitev pravočasno. Ne v tem in ne v onem primeru ni zakonitega zadržka za veljavnost izvoljenih obratnih zaupnikov. Mogoče je še tudi, da se bodo pozneje vršile še dopolnilne volitve, ker za te ni bilo zakonitega razpisa.

Vsodržavne ankete o povzvišanju minimalnih mezd ne bo

Bani bodo dobili pooblastilo, da uredijo ta vprašanja vsak na svojem področju.

Ministrstvo za socialno politiko je nameravalo sklicati za dne 24. januarja t. l. vsodržavno anketo glede nove določitve minimalnih mezd, ker sedaj veljavne mezde niso bile dovoljne niti leta 1937, ko je uredba stopila v veljavo, kaj šele danes, odkar je draginja tako zelo porasla.

Na podlagi primerjav zahtev delav-

cev in stališča delodajalcev pa je ministrstvo prišlo do spoznanja, da je nemogoče zblížiti obe stališči. Zato se je odločilo, da ankete sploh ne skliče, pač pa da pooblastilo banom, da vsak na svojem področju določijo minimalne mezde. Baje sta bana v moravski in vardarski banovini že zvišala minimalne mezde za 25 odstotkov t. l. —

Vojna nekdanj in sedaj

Francoski propagandni minister, Jean Girardoux, je kritikom današnjega načina bojevanja med drugim takole odgovoril: »Danes še vedno preveč ljudi misli na čisto vojaško vojno, polno romantičnih dogodkov, vojaških akcij, zmag in porazov. V resnici se pa že nahajamo dve leti v vojni. Vojaške akcije sličejo bančnim operacijam. Zlato leži pod zemljo v kletah, armada pa v betonskih skrivališčih. To sta rezervi, ki morata ostati kolikor mogoče dolgo nedotaknjeni, da bosta lahko tem silneje nastopili v odločilnih ali obupnih trenutkih.«

Čisti dobički Narodne banke

V zadnjih treh letih je imela Narodna banka takle dobiček v milijonih dinarjev

	1937	1938	1939
čisti dobiček	56,5	52,9	52,7
v rezervni fond	17,5	12,0	10,0
delež države	14,7	16,0	17,3
delež delničarjev	24,3	24,9	25,4

Rezervni fond banke znaša sedaj 248 milijonov dinarjev in je namenjen za kritje eventualnih zgb.

Vojni proračun v Italiji zvišajo. Italijanski ministrski svet je sklenil, da se vojni proračun za leto 1940/41 zviša za 2½ milijarde lir.

All si že poravnal naročnino? Ako še ne, izpolni svoje dolžnost

Zane Grey:

61

Mož iz gozda

Helen ju je opazovala, ko sta dirjala in galopirala ter podila konja okrog travnika in bilo ji je nekoliko žal, da se jima ni priključila. Nazadnje je prišla Bo nazaj, skočila raz sedlo in se vrgla na tla. vsa srečna in rdeča v lice, lase zmršene, kodre mokre in prilepljene na senci. Toda ni si dolgo privoščila počitka. Kmalu je bila zopet na nogah in se pričela igrati z medvedkom. Potem se je dobrikala krotki srni in jo privabila k sebi, da ji je jedla iz roke. Nazadnje je Bo odvedla Helen s seboj iskat divje rože; zdaj jo je mučila radovednost, zdaj zopet je bila kot brez misli. Nazadnje pa je nenadoma zaspala, na nekem travniku, ki je Helen spominjal na minula otroška leta.

Proti četrti uri, ko je sonce rdečilo zapadni del gozda, ju je poklical Dale k malici. Helen se je čudila, kako hitro je minil dan. Ure so potekle naglo in v veselem razpoloženju, komaj da se je spomnila na svojega strica; niti najmanj strahu ni občutila pred tem prisiljenim zatočenjem ali pred možnostjo, da jo tolovaji, ki so jo baje zasledovali, najdejo. Med malico je bila še bolj tiha kot navadno. Videla je, da je Dale to opazil in da jo je poskušal zabavati ter jo odvrniti od njenega sanjarjenja. To se mu je tudi posrečilo, toda ni hotela, da bi bil to opazil. Popolnoma sama se je vrnila na svoje mesto pod borovci nazaj. Enkrat je prišla Bo mimo in ji zbadljivo zaklicala:

»Moj Bog, Nel, ti postajaš romantična!«

Še nikdar v življenju se ni zdela Helen zvezda večernica tako krasna, ali somrak tako prikupen in poln senc, ali da bi bila v temi občutila tako samoto. To je bila njena okolica, — divje tožeče zavijanje volkov in mrmanje vodopada je spremljalo čudovitega gozdovnika, ki si je v kraljestvu tujih elementov postavil svoj šotor.

Naslednjega jutra, ko so se ji zopet vrnilo sile, se je Helen skupaj z Bo udeleževala pouka o osedlanju in jahanju. Toda Bo je jahala tako hitro in divje, da je bilo Helen nemogoče ostati skupaj z njo; in Dale, interesiran in razveseljen, obenem pa tudi nekoliko zaskrbljen, je prebil skoro ves čas ob Bojni strani. Tako je nanoslo, da je Helen sama prehodila ves prostrani travnik in se čudila razsežnosti prostora, ki je na oko izgledal na vse strani tako majhen. — Ozračje jo je motilo. Kako jasno in razločno je pridirjal njen pogled v daljave! Pričela je meriti razdalje po velikosti znanih ji predmetov. Konj, ki ga je opazovala iz najoddaljenejšega kota travnika, je izgledal izredno majhen. Tu in tam je naletela na hitre, temne, majhne potočke, s krasno, čisto in žolčnozeleno vodo, skoro docela skrite v travi. Vsi ti žlebovi so bili spejljeni v isti smeri in so končavali v strugi globokejšega potoka, ki se je vil pod čermi zapadnega pobočja ter se izgubljal v razpoklinah požiralnikov. Ko sta Dale in Bo enkrat prišla do nje, je vprašala Daleja glede tega, na svoje začudenje je zvedela od njega, da je ta potok izginjal v neki skalnati duplini in na drugi strani hriba prihajal zopet na dan. Enkrat jo bo po-

Dama in po svetu

Radikali se zbirajo. Sedaj šele se izve, da so se o pravoslavnih božičnih praznikih vršili razgovori med predsednikom JRZ, ministrskim predsednikom Cvetkovičem in predsednikom glavnega odbora Narodne radikalne stranke Aca Stanojevičem. Pri tej priliki je Cvetković predlagal, da bi se združili vsi radikali v eno stranko, katere predsednik bi naj bil Aca Stanojevič, podpredsedniki pa dr. Korošec, Cvetković, Miša Trifunović in Džafar Kulenović. Tako združitev, ki bi v bistvu pomenila vstop staroradikalov v JRZ, pa Aca Stanojevič in Miša Trifunović odklanjata. Staroradikalji zadržujejo, da se jim vrne premoženje, ki ga je Stojadinovičeva vlada zaplenila in da se jim odobri formiranje stranke, za katero so zaprosili. Po izvršitvi teh formalnosti so potem pripravljene začetni razgovore o združitvi vseh radikalov, ki so danes v Narodno radikalni stranki, v JRZ in pa pripadniki skupine pravosodnega ministra dr. Laza Markovića. Izgleda, da se bodo v doglednem času radikali med seboj pobotali in se razdelili. To likvidacijo bodo narekovali skoro gotovo tudi razmere, ki bodo nastale s preureditvijo države.

Tudi Romunija je zgradila obrambni pas proti Rusiji in Madžarski. Romunija je zgradila na svoji meji proti Rusiji in Madžarski Karolov trdnjavi pas. Obrambni pasovi so novi kitajski zidovi, ki so prilagojeni novi tehniki obrambe. Izkopali so 12 metrov široke in silno globoke jare, ki se napolnijo z vodo, kakršne so nekoč delali grajščaki okoli svojih gradov.

Vojna do propada enega ali drugega. Spričo bojevitih govorov lorda Halifaxa in Goebbelsa pravi »Piccolo«, da je vojna do propada enega ali drugega neizbežna stvar.

Velika davčna obremenitev nemškega gospodarstva. V Nemčiji računajo, da je narodnih dohodkov 88 milijard mark. Iz tega narodnega dohodka bo dobila letos država 24 milijard v obliki davkov in 10 milijard v obliki dolgoročnih posojil. Obdavčenje bo torej znašalo 38 odst. vsega narodnega dohodka.

Sovjetska poslanika iz Pariza in Londona potujeta v Moskvo. Majski, sovjetski poslanik v Londonu in Surić, sovjetski poslanik v Parizu sta poklicana v Moskvo na poročanje. Najbrž pa se ne bosta tako kmalu vrnila na svoja mesta ali pa sploh ne. Majski je bil dolgo časa poslanik v Helsinkih in je l. 1932 sklenil nenapadalni pakt s Finsko.

Pomanjkanje železniškega osebja. »Slovenec«: »Železničarji imajo sedaj težke dneve. Mnogi vztrajajo v službi nepretrgoma po 24 ur, ker ni nikogar, ki bi jih zamenjal.«

Železničarji in predpisi o delovni obleki. Predpisi direkcije o službeni obleki so zelo strogi. Železniški sprevodniki morajo biti vedno snažno in lepo oblečeni. Seveda ima železniška direkcija po predpisih tudi dolžnost, da preskrbi svojim nameščencem službeno obleko. —

Odpornost s. V. Pfeiferja. Nova hrsova uprava zagrebške delayske zbornice je tajnika Pfeiferja brez vzroka in odpovedi odpustila iz službe. Niti poslov ni mogel predati novemu tajniku. Pisali so o neredih v zbornici. Za red v poslovanju je odgovoren upravni odbor in ne tajnik, ki samo izvršuje sklepe. Ali tudi proti bivšemu upravnemu odboru nova uprava ni nič ukrenila, ker ni ničesar našla, kar bi lahko obtožila. Pač pa so zagnali alarm, da bivši tajnik zahteva din 480.000 odpravnine, kar pa je naravnost izmišljeno. Bivši tajnik res zahteva odpravnino, ki pa znaša okoli osemke

zgoraj navedenega zneska. Ta odpravnina mu vsekakor gre po 17 letnem službovanju, kakor gre vsakemu nameščencu tudi v privatnih podjetjih po zakonu. In tiste pravice, ki so v privatni službi, bodo vendar menda tudi opravljene v socialnopolitičnih delavskih ustanovah, tembolj, ker tam tudi ni bilo pokojninskega zavarovanja za nameščence. Varovanje zakonitih pravic pa je dolžnost vsakega nameščenca.

Niso prišli samo židje. Kdor čita »Slovenca« skoro v vsaki številki najde kakšen sestavek proti židom. Najbolj mu teže v želodcu tisti izmed njih, ki so se z begom preko meje rešili. O teh nesrečnih govori, da kar preplavljajo našo domovino. Nam je pa znano, da so pribežali k nam tudi drugi nesrečniki, ki pa imajo to srečo.

3000 vagonov našte iz Mehike bomo dobili preko Italije oz. z italijanskim posredništvom.

Bencin na karte pri nas. Od dne 8. februarja t. l. bo pri nas bencin na karte. Avtomobili so razvrščeni v več vrst in bodo dobivali na letno karto bencin v različnih množinah.

Požar v tovarni vagonov. V Jasenici v Smederevski Palanki je povzročil požar okoli 5 milijonov dinarjev škode.

Tovarno za telefonske aparate namerava Amerikanec ustanoviti v Jugoslaviji. Mož se mudi sedaj v Beogradu in študira razmere.

Železnica Ormož—Hodoš. Za Prekmurce bi bila železnica zveza med Ormožom in Hodošom važna. Že 20 let je zveza prekinjena. Tujskopromeno društvo je napravilo v tem zmislu vlogo na prometno ministrstvo. Vloga pa je bila zavrnjena.

Čuden dogodek v Dubrovniku. Po »Politiki« od 25. t. m. posnemamo interesanten slučaj, ki je zbudil veliko zanimanja po vsem Dubrovniku. Ana Dincer, zaposlena pri neki Angležini v Dubrovniku je naenkrat začutila, da je obsedena od hudiča. Zatekla se je v samostan o. o. kapucinov na Lapadu pri Dubrovniku s prošnjo, da ji izženejo živega vraga. Kapucini so revari obljubili in tudi točno določili skrajni termin do kdaj bo hudič zagovorjen in izgnan, to je do 17. ure 24. t. m. Pri izganjanju je bil navzoč tudi dubrovniški škof J. M. Carevič. Ob potu od Dubrovnika na Lapad je stala zaprepaščena publika, ki je čakala, kako, kdaj in na kakšen način bodo izgnali kapucini iz te ženske hudiča. Nazadnje pa je bila poslana uradna zdravniška komisija v samostan, ki je odredila prevoz bolnice tja kamor spada, to je v umobolnico. Duhovnik Zavrtnik, ki je vodil kot glavni to preduro izganjanja živega hudiča pravi, da je še sedaj trdno prepričan, da v ženski tiči živ hudič.

Bivši predsednik Švice je umrl. Dr. Jos. Motta, bivši predsednik Švice, je umrl v 69. letu.

Politični kaznjenci v Bolgariji izpuščeni. Bolgarska vlada je pustila vse politične kaznjence in internirance na svobodo.

Inž. Nečas v Franciji. Češki sodrug inž. Nečas, nekdanji vzorni čehoslovski minister socialne politike in med delavstvom jako priljubljen, je pobežal v Francijo.

Osebnost Rooseveltovega zastopnika pri papežu. Kakor znano, je Roosevelt imenoval za svojega zastopnika pri papežu Myrona Tailorja. »Berner Tagwacht« zdaj poroča, da je Myron Tailor predsednik ameriškega veletrusta za jeklo, United States Steel Corporation in poleg tega je še soupravnik drugih trustov.

Rusija in Českoslovaška. Dne 18. aprila 1939 je Litvinov, tedanji komisar za zunanje zadeve Sovjetske Rusije, izročil nemškemu poslaniku v Moskvi grofu Schulenburgu noto, v kateri je rečeno, da je po načelih mednarodnega prava nemogoče priznati aneksijo Češke in Moravske ali Slovaške, pa četudi v obliki avtonomne države. Sedaj je Rusija priznala Slovaško z imenovanjem poslanika v Bratislavi in aneksijo Češke z obvestilom češkemu poslaniku dr. Firlingerju v Moskvi, da se smatra njegova misija za zaključeno.

peljal k jezeru, ki je tamkaj nastajalo.

»Onostran hriba?«, je rekla Helen, kajti nena doma se je spomnila, da je bila neke vrste begunka. »Ali ne bo opasno, ako zapustimo naše skrivališče? Vedno pozabim, za kaj sva tu.«

»Tamkaj bi bili še bolj skrčiti kot pa ste tu«, je odvrnil Dale. »Dostop v dolino onostran hriba je mogoč samo preko tega grebena. Le nikar si ne delajte skrbi, da bi nas mogli tu izslediti. Rekel sem Vam bil, da Roy Beeman zasleduje Ansonovo tolpo. Roy je vedno nekje v sredi med nami in njimi.«

Helen je bila pomirjena, toda kljub temu ji je v globini duše vedno glodal strah. Vendar je sklenila, da bo priložnost čim bolj izkoristila. Bo je vplivala na njo vzpodbujajoče in tako je Helen prebila dan s tem, da je jezdila z njo naokrog.

Naslednji dan je bil za Helen manj naporen. Gibanje, počitek, jed in spanje, vse to je dobilo za njo čudovit nov pomen. Doslej še ni vedela, da te stvari lahko tako zelo razveseljujejo človeka. Jahala je, hodila na sprehod, nekoliko plesala, lenarila pod velikim borovcem, pomagala Daleju pri delu ob tabornem ognju in ko je prišla noč, je rekla, da sama sebe več ne pozna. To dejstvo jo je zasledovalo celo v globokem, nejasnem snu; in ko se je zbudila, je pozabila na svoj sklep, da hoče razmišljati o sebi in o svojem značaju. Dan je preteklo; potem je naglo prešlo še več dni, predno se je dodobra privadila položaju, ki bi utegnili, kakor je domnevala, trajati še tedne in mogoče celo mesece...

(Dalje prihodnjič.)

Halo! Halo!

Kupujte, dokler še imamo veliko zalogo češkega in angleškega blago po znano nizkih in še starih cenah za damske in moške obleke, plašče, kostume, hubertuse, oficirske, finanearske in železničarske uniforme itd.

Ceški magazin, Maribor

pri glavni policiji

Megla leži na delavski zavednosti

Socializem hoče odpraviti izkoriščanje dela v prid posamezniku, dokler pa se to ne zgodi, se bori za postopno izboljšanje delovnih pogojev in zaščito delojemalcev. Vse dobrine in sadovi zemlje so last vsa človeštva, t. j. vseh tistih, ki jih ustvarjajo. Ali dobrine in sadove si laste in razpolagajo z njimi posamezniki, ne da bi jih v potu svojega obraza prislužili in jih ne privoščijo tistim, ki so jih s svojim delom ustvarili. Take težnje niso pošteno in pravične. Toda popolnost ne pozna socializma. Njihova težnja je, da si te gospodarske in socialne pravice obdržijo, da si svoje udobno življenje še izboljšajo, predvsem pa, da ohranijo sistem, ki jim to omogoča. Kaj njim mar beda med delovnim ljudstvom. Zato je boj med zastopniki teh teženj in socializmom tako očiten in oster. — Delovno ljudstvo že vsled svojih življenjskih potreb stremi več ali manj za cilji socializma, četudi večkrat podzavestno. Žal pa, da v svojem pojmovanju največkrat ne loči, kje je meja med kapitalizmom in socializmom. Krivda je v tem, ker delavec največkrat ne pozna sestava človeške družbe, ne njenega razvoja in tudi ne gospodarskega sistema kapitalizma, ki sega daleč preko svojih meja, celo v delavsko miselnost. Da je zmeda še popolnejša, ustanavlja kapitalizem tudi »delavske« organizacije pod različnimi nazivi. Zato toliko organizacij med delavci in nameščenci. Zato taka anarhija v političnih in kulturnih vprašanjih, zato taka razdvojenost med delovnimi sloji, zlasti med kmečkimi in delavskimi ljudstvom. Vprašanje je postavljen jasno: ali kapitalizem, ali socializem. Srednje poti ni! Zato je »srednja linija« zopet kapitalizem, ki vara na ta način delovno ljudstvo, ker ga ne more kar naravnost pridobiti za svoje kapitalistične cilje.

Na drugi strani hujska množice proti socialističnemu gibanju, da grede v boj proti svojim lastnim interesom. Prav radi tega, ker ljudstvo naseda tem limanicam, so vrste razredno zavednega delavstva tako redke in to še posebno vrste onih, ki se tudi dejansko bore za socialistične cilje. Sicer se o razredni zavednosti veliko šlihi in govori, ali dejanj je zelo malo. Nad pravo delavsko zavednostjo leži megla, zato je slišati samo glasove: »Če bi bil vsak tako zaveden, kakor sem jaz!...« Spominjam se napis na neki osnovni šoli, ki glasi: »Kdor sam sebe povzdiguje, prazno glavo oznanjuje.« Ta izrek je tako resničen, da bi ga morali vedeti vsi oni, ki toliko kriče o svoji delavski zavednosti. Njih stremljenje ne gre za znanjem in izobrazbo. Povečini so brez delavskega časa, katerega jim največkrat nadomešča časopis one politične struje, proti kateri v svojem kričanju najbolj grme. Tudi tisti, ki jih lahko smatramo za prave idejne pristaje socializma, so v razrednem delavskem pokretu tako malo aktivni, da je s temi nemožne ustvariti močan socialistični pokret.

Glavno vprašanje je delavski tisk

V delavskem časopisu težko zastaviti tehtno besedo, katera bi našla med čitatelji zadostno razumevanja. Že članku moraš dati privlačen naslov, ker drugače si v skrbeh, da ga površni čitatelj enostavno preide. Kjer se kdo žuti kolikšaj prizadetega, tisto posebno površno prebere; koncem koncev nezadovoljen pristavlja; Ali nimajo kaj bolj resnega in bolj važnega za pisati?... Zategadelj vsak opomin na naročnike zaostankarje ostane samo beseda na papirju, pa naj si bo pisan še tako vladno in prepričevalno. S propagandno akcijo za razširjanje delavskega tiska ni bolje. Ali ni to dokaz naše zaspasnosti? Naša »Delavska Politika« je še tako skromna, da nam komaj služi za obravnavanje najbolj perečih vprašanj in dajanje najnujnejših obvestil o dogodkih. Delavec je ne sme brati zato, da si z njo preganja dolgčas, temveč iz nujnih potreb, ki so vezane z bojem za njegov življenjski obstoj. Časopis igra važno vlogo v sodobni človeški družbi. Zato ni vseeno, kakšen časopis je razširjen med ljudstvom. Kulturno zdrav narod zna ceniti vrline delavskega tiska, ki širi razredno zavest med delavstvom, ga mobilizira na obrambo proti napadom in na ofenzivo proti sistemu izkoriščanja. Tudi kmetom in obrtnikom jasno razloži, kako jo njihov življenjski položaj odvisen od zaslužka delavstva. S tem obenem brani tudi existenco kmeta in obrtnika. Delavski časopis je učitelj in pobornik socializma. Socialistična miselnost pa mora prodreti med vse sloje delovnega ljudstva. To mora biti plod našega realnega in poštenega dela. Kaj smo na tem področju delali do sedaj? Za primer si vzemimo »Delavsko Politiko«. Izvedli smo uspešno akcijo za trikratno izdajo na teden. Mnogim je šla ta akcija prepočasno. Ali uspeh je bil dosežen s tem, da smo zvišali število naročnikov in znižali število zaostankarjev. Toda, ko smo akcijo uspešno dovršili, so si mnogi mislili, da sedaj lahko ob sedimo prekrižani rok. S to trditvijo mislim, da ne morem užaljšiti nit enega naročnika. In vendar je sveta dolžnost ravno naročnikov, da pridobivajo listu novih naročnikov. Kdo drugi naj uveljavi list med trgovci in obrtniki, v brivnicah in gostilnah? Kdo drugi naj ga širi med sodelavci v obratih?

Povsem vprašanje zase so naši zaostankarji, med katerimi se najdejo pravi izkoriščevalci delavskega lista. Niso redki slučaj, ko ti pri opominjanju še zagotavlja, da bo naročnino v tem in v tem času plačal, in ko se potem v določenem času oglasi, pa ti »junsko« zadržisi v obraz, da zaostanka sploh ne plača. — V tem spoznaš vso njegovo zavednost in značaj! Priznati moraš, da si se nad njim pošteno zmotil. Zato naj upravičeno velja neizprosno

boj vsem zaostankarjem. Apeliramo na nje, da ne bodo ostali tako otopeni na razne opomine, kakor so pokazali do sedaj. **Posvetiti moramo tudi več pažnje širšemu krogu čitateljev, ki list samo berejo, ne da bi za njega kaj prispevali.** Niso med temi redki, ki imajo boljše existenco ali znosnejše družinske razmere, kakor pa delavec, pri katerem si časopis izposodi. To dejstvo navajam vsled pritožb naročnikov samih. Upravičeni bi bili, ako bi vsaj nekaj prispevali k naročnini, kajti, ako res razmere ne dopuščajo drugače, je boljši en točen naročnik, kakor dva zaostankarja. Končno se pa tudi ugotovi, da večini od teh za delavski časopis ne gre denar z roke, dočim si nedelavskega takoj kupi, bodisi radi plehkega ljubavnega podlistka, bodisi radi demagoškega članka, o katerem je mimogrede slišal, da je v tem ali onem časopisu izšel. Na vprašanja slede jalovi izgovori, ki so čisto kupčijskega značaja, češ, veliko papirja za malo denarja. To kar piše »Delavska Politika«, ni nič novega za njega, bere jo pa, seveda, če mu pride brezplačno v roke. V tem se vidi vsa njegova bistroumnost. Vedo naj vsi tisti, da se tudi s posameznimi dinarji pomaga do visoke naklade listu, ki bije boj za socialno enakopravnost in politično svobodo s tem, da širi ta duh in izobrazbo v tem duhu med množice. Med tistimi, ki se ne zavedajo važnosti delavskega časopisa, najdemo take, ki s kričanjem kažejo svojo zavednost in zabavljajo čez vse one, ki kažejo zavednost s požrtvovalnim in ustvarjajočim delom.

In končno! Ali nismo v teh okolščinah pa vendarle lepo uspeli, nabrali lepo število novoletnih voščil za naš list? Ali nimamo med sloji izven mezdnih delavcev lepo število naročnikov našega lista? In kljub temu, da zavedni delavci ravno v tem oziru niso na svojem mestu, ga dotični vendarle radevolje in v redu plačujejo. V tem se vidi, da bolj cenijo važnost delavskega časopisa, kakor delavci sami. Resnica je taka, in resnici je treba pogledati v obraz. Vsi naši funkcionarji v strokovnem in kulturnem pokretu, vsi naši obratni zaupniki, ki so izven kroga naročnikov delavskega lista, si niso svesti vršiti svoje naloge. O tem, kateri je pravi delavski časopis, se pojavljajo včasih različna mnenja med delavstvom. Eno je gotovo, da je »Delavska Politika« delavski časopis! Če pa smatra kdo še kakšen drug časopis za delavski časopis in morda še za bolj delavski časopis, naj naroči in bere oba časopisa. Le tako spozna eno ali drugo stališče, si bistr razum in končno ugotavlja svoje stališče. To gotovo delavskemu pokretu več koristi, kakor delavstvo zavajati v fanatizem. Na ta način se tudi ne da priti do konsolidacije delavskega pokreta. Da pa delamo v tem smislu, to je naša naloga in naša dolžnost. Za samo agilno delovanje naših nasprotnikov, ki kar preplavljajo mesta in vasi s svojim časopisjem, bi moralo v nas vzbuditi več življenja in več razumevanja za naloge, ki se nam postavljajo, zlasti za akcijo za delavski časopis. Epidemijo, ki jo širi ta poplava nam sovražnega tiska, zaježimo in razkužimo možgane, ki so že okuženi, edino z močnim socialističnim tiskom. — Zato na delo za »Delavsko Politiko« vsi razredno zavedni delavci! Uspehi so možgali le v realnem in požrtvovalnem delu. Bajd.

Baza za sporazum med Jugoraso in Hrsom

Delegati zagrebške delavske zbornice so pršli v Beograd in zahtevali v razgovoru z beograjsko delavsko zbornico, da se razreši s Bogdan Krekić kot delegat za mednarodni urad dela kakor tudi dopisnik urada dr. Levin Stajnić, ter da naj bodo namesto obeh trije zaupniki, eden iz Beograda, eden iz Zagreba in eden iz Ljubljane. Upajmo, da sporazum med Beogradom in Zagrebom ne bo težak, kljub temu do zaključka v sredo še niso prišli. — Pa ne zato, ker bi se premišljali radi Krekića in Stajnića. K tem predlogom pripominjamo, da ta zaupna mesta v mednarodnem uradu dela niso stvar protekcijonizma, marveč mora oni, ki tako mesto prevzame, tudi kaj vedeti, znati in delati v intencijah ustanove. —

Oprostilna razsodba v procesu Kugy. Kugy Josip, polic. nadst. v pok. in posestnik v Kosačih, je bil obtožen, da je zakrilil smrt svoje žene Eleonore Farič, ker ji ni dal zadostne hrane in je ni poslal v bolnišnico. Na podlagi številnih prič in zdravniških izvedencev je bil dne 26. januarja po štiriurni razpravi oproščen pred okrožnim sodiščem. Zagovarjal ga je dr. Avg. Reisman.

Južno vreme je nastopilo v Bosni od večeraj dne 25. t. m. pa tudi v Sloveniji. V južnih krajih so nastale poplave. V Sloveniji so začeli gmeti plazovi z bregov. V Poljanski dolini je plaz pokopal 11 letnega dečka, pri Škofji Loki pa 7 ljudi in šest konj. Dva hlapca sta se pod plazom zadušila.

4000 vojnih letal je zopet naročila Anglija v Kanadi.

Plin, ki raztrga ušesa. V vrsti tajnega krožja, v katerem se nahaja nek nov plin pod imenom ORZ (Ohren-Zerreiß-Gas). Plin povzroči vnetje sluhovoda in uničenje bobniča. — Kemičariji so se domislili tega plina vsled tega, ker nobena plinska maska ne ščiti ušes.

Med našimi na Pobrežju pri Mariboru

Po daljšem presledku se je minulo sredo vršil v prostorih gostilne ge. Katice Rojko sestanek pobrežkih delavcev in delavk, ki je prav lepo uspel. Pobrežje se je v zadnjih letih silno razširilo in je poleg Studencev največje naselje delavstva v okolici Maribora, kjer prebiva že okoli 10.000 ljudi. Zlasti je v tem kraju naseljenih mnogo tekstilnih delavcev in delavk, ki hodijo po celo uro daleč na delo v tekstilne tovarne, ker še vedno niso zgradili mostu v Melju, brod pa tudi ne vozi ponoči vselej, kadar bi človek hotel. Mnogo delavk s Pobrežja je zaposlenih v tekstilnih tovarnah v Melju, stanujejo pa v Dogašah, Marija Brezju in še dalje. Kdaj se bodo že uresničile številne obljube in zagotovitve, ki so jih dobili tekom zadnjih let prebivalci na Pobrežju, da bo zgrajen prepotreben most čez Dravo. Se ne vemo.

Vkljub velikemu snegu in kljub temu, da je bil delovnik, je bil sestanek lepo obiskan. Navzočih je bilo tudi par sodružic, ki so prišle, ker so bili njih možje na delu in zadržani. Sestanek je otvoril sklicatelj s. Jelen, ki je obrazložil namen sestanka, nato pa pozdravil starega borca za delavske pravice s. Čučeka, ki se je pred leti kot stavbiški delavec na neki stavbi donesrečil in dobiva sedaj skromno rento, čeprav je za vsako delo nezmožen. Kljub temu pa je že 20 let nepretr-

goma naročnik naših delavskih listov, dasi le s težavo plačuje naročnino. Poleg s. Čučeka, so se sestanka udeležili še trije sodruzi in sicer ss. Kopic, Građnik in Šterbal, ki so prav tako že 20 let naročniki »Delavske Politike« oziroma poprej »Volkstimme« in bodo ostali zvesti našemu listu in socialistični miselnosti tudi v bodoče. Zborovalci so pridedili jubilatni prirsčne ovacije. S. dr. Reisman je na to govoril o socialni zaščiti delavcev in podkrepil svoja izvajanja s številnimi primeri, iz katerih so zborovalci lahko razvideli kako potrebno je poznanje socialno-zaščitnih zakonov, s tem v zvezi pa tudi širjenje izobrazbe med delavstvom in da to važno nalogo vrši zlasti naš list »Delavska Politika«. S. Eržen je govoril o uredbi za pobijanje draginje in brezvestne spekulacije ter o važni nalogi svobodnih delavskih strokovnih organizacij, ki bi se jih moral okleniti vsak delavec, da bi tako okrepljene vršile svojo nalogo. Tudi ss. Černec in Minodraž sta podčrtala važno nalogo strokovnih organizacij in delavskega tiska ter pozvala navzoče, da grede v tem pravcu na delo, zlasti tudi na Pobrežju, kjer je to bolj kot kje drugo potrebno.

Pred zaključkom tega lelega sestanka se je priglasilo tudi deset novih naročnikov na naš list. Prav tako pa je bilo soglasno sklenjeno, da se bo v kratkem zopet vršil tak sestanek.

Borba proti izvedeni davčni reformi

Gospodarski krogi se silno vznemirjajo zaradi zvišanja davčnih bremen z novo davčno reformo. Pritožujejo se proti osnovam davčne odmere, proti kompliciranju podjetniških knjigovodstev in proti preobremenitvi delniških dobičkov. Davki so baže večji kakor v Angliji in Franciji, ki sta kapitalno močni. Vršeče se gospodarske konference so zavzele v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu in Skoplju svoje stališče ter zahtevajo revizijo zakona. Mi stojimo sicer na načelu, da je treba obdavčiti kapital in velike dobičke, ker imamo davkov na male obrate in indirektnih davkov ob naših socialnih razmerah preveč. Vsekakor pa mora državno gospodarstvo gledati tudi na to, da kapital ne beži iz produkcije zaradi »nerentabilnosti« in privabiti moramo tuji kapital, ki je vsak ekopropracijski. Bojimo se, da se, če so pritožbe resnične, gospodarstvo ne bo dobro razvijalo, ki ga sedaj kolikortoliko mori tudi vojna kriza.

Davčne reforme bi morale poslovanje poenostaviti, ne pa ga komplicirati

Sprememba uredbe o skupnem poslovnem prometu je tako komplicirala račune v nekaterih industrijskih panogah, da bo trajalo gotovo precej časa, predno se bo vpeljal nov način izračunavanja in računanavanja. Država bo spričo tako kompliciranega sistema rabila ogromen aparat, ako bo hotela vsaj kolikšaj nadzorovati pravilnost izvajanja spremenjene uredbe o skupnem poslovnem prometu.

V tiskarstvu n. pr. bi se dosegel isti davčni učinek, ako bi se povišal skupni davek na pa-

pir in bi tovarna ali pa grosist plačal ta davek državni blagajni ter ga zaračunal tiskarni, kateri proda papir, ne pa da mora imeti s tem posla tiskarna, ki mora pri eni tiskovini zaračunati toliko skupnega in luksuznega davka, pri drugi zopet drugače in človek večkrat ne ve, v kakšno skupino spada ta ali ona tiskovina.

O davčni reformi

O noveli davka na skupni poslovni promet piše »Slovenec«: »V novih davčnih predpisih smo opazili tudi znatno zvišanje davka na poslovni promet. To zvišanje izgleda, da zadene v prvi vrsti same producente, toda kdor pozna tehniko tega davka ve, da bo v zadnji liniji plačal to povišanje prometnega davka konzum najširših slojev s tem, da bo moral plačevati višje cene za razne predmete. — Tedaj bo zopet lahko minister za socialno politiko gledal, kako mu bodo prihajali protesti zaradi zviševanja cen življenjskih potrebščin in se bo lahko vsak trgovec zgovarjal na finančnega ministra, ki mu je dal možnost dvigniti ceno. Akcija za pobijanje draginje se bo zopet zaletela v visoke cene, morala pa bo pred njimi obstati in reči, da se ne da napraviti nič, kar bo zopet izzvalo nezadovoljstvo.« —

Nemške šole na Poljskem, Nemške oblasti so odprle po vseh krajih tistega dela bivše Poljske, ki je zdaj pod Nemčijo, nemške šole. — Madžarski list »Pert«, ki to vest prinaša, je mnenja, da te šole niso namenjene samo otrokom nemške narodnosti, ampak jih bodo morali obiskovati tudi poljski otroci.

Rusija ne mara vojne zveze z Nemčijo? Po angleških virih je Stalin obvestil Hitlerja, da Nemčija in Rusija lahko vzporedno vodita vojne akcije, ne pa povezano, ker preti v tem slučaju nevarnost, da se ost narodov obrne skupno proti Nemčiji in Rusiji.

Iraškega finančnega ministra je ustrelil nek odpuščen državni uradnik.

Delavski pravni svetovalec

Mezce poljskih delavcev (Sv. Tomaž)

Vprašanje: Poljski in vinogradniški delavci, ki moramo delati od zore do mraka, zaslužimo komaj po dn 8 do 10 na dan in hrano. Brez hrane pa moramo delati 10 ur za 10 din. Kako bi dosegli zvišanje teh mezd, ki so tako nizke, da niti od daleč ne zadoščajo za golo preživljanje.

Odgovor: Za poljske delavce ne velja uredba o minimalnih mezdah ter je zato določitev mezd prepuščena svobodnemu dogovoru med delavci in delodajalci.

Plačilo učnine (Sv. Tomaž)

Vprašanje: Svojege sina sem dal v uk nekega krojaškemu mojstru, ki je drugače viničar in ima zelo malo krojaškega dela, tako da je moj sin večinoma delal na polju pri njem, od nosno pri okoliških posestnikih po mojstrovem naročilu. Radi tega sem sina dal v uk drugam. V vajejski pogodbi sem se zavezal plačati mojstru za 3-letno učenje din 1000 in sem mu že nek snesek plačal na račun. Sedaj zahteva od mene, da mu plačam še ostalo pogojeno

Obiščite „Mariborsko menzo“

na Slomškovem trgu 6 (nasproti Stolne cerkve). Delavci dobe popust. Priporoča se Marija Džar.

Zahvala

Vsem cenj. gostom se najtopleje zahvaljujemo za dosedanj obisk gostilne v L e s c a h. Obenem sporočava, da se

1. februarja preseliva v svojo lastno gostilno na Poljane-Kočna.

Gledala bova tudi nadalje na vsestransko dobro postrežbo ter solidne cene. Prav vladno se priporočava še za nadaljni obisk. **Francka in Janez Rozman**

Lesce

Poljane-Kočna

LJUDSKA SAMOPOMOČ

v Mariboru, reg. pom. blagajna

znana domača zavarovalna ustanova v Dravski banovini, ki plodonosno deluje že od leta 1927 in je izplačala tekem obstoja nad 37 milijonov din na pogrebnišnih in dotl.

Zavaruje za pogrebno zdrave osebe obeh spolov od 17. do 70. leta do največ din 10.000— in

za doto mladoletne od 1. do 16. do največ din 25.000— plačljiva ob dovršenem 21. letu.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNO IN BREZOBVEZNO POJASNILA